

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Esnaflar, Sanatkarlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Sayı : 50660323-421.05-43955876
Konu : Esnaf ve Sanatkar Meslek
Kuruluşlarında Denetim
Kurullarının Çalışma Usulü ve
Düzenlenecek Raporlar Hakkında

TÜRKİYE ESNAF VE SANATKÂRLARI KONFEDERASYONUNA

5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 58 inci maddesi gereğince esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşları ile sicil işlemleri Bakanlığımız gözetim ve denetimine tabidir. Bu hüküm doğrultusunda, esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşları denetim kurullarının çalışma usulünü ve denetim kurullarınca düzenlenen raporların usul ve esaslarını belirlemek amacıyla Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşlarında Denetim Kurullarının Çalışma Usulü ve Düzenlenecek Raporlar Hakkında Tebliğ 20.11.2015 tarihli ve 29538 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Tebliğ gereğince denetim kurulu, meslek kuruluşunun hesap ve işlemlerini aylık olarak Kanun ve bu Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde denetler. Aylık denetimden ayrı olarak, meslek kuruluşunun olağan iki genel kurulu arasındaki dört yıllık döneme ilişkin hesap ve işlemleri de yine denetim kurulu tarafından denetlenir. Bu denetimler sonucunda aylık ve dönem sonu raporları hazırlanır.

Aylık Raporlar

Tebliğ uyarınca denetim kurulu, meslek kuruluşunun hesap ve işlemlerini Kanun ve Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde aylık olarak denetler. Aylık denetimlerin sonuçlarını gösteren raporlar; 1 Ocak-31 Mart, 1 Nisan-30 Haziran, 1 Temmuz-30 Eylül, 1 Ekim-31 Aralık tarihleri arasında kapsayacak şekilde nisan, temmuz, ekim ve ocak aylarının on beşinci gününün mesai bitimine kadar bir yazı ekinde yönetim kuruluna sunulur. Raporlarda, Tebliğin 7'nci maddesinde yer alan denetim konularının incelenmiş olmasına dikkat edilir.

Denetim kurulu tarafından sunulan rapor yönetim kurulunun ilk toplantısında müzakere edilir, tespit ve öneriler doğrultusunda gerekli tedbir ve kararlar alınır.

Dönem Sonu Raporu

Meslek kuruluşunun olağan iki genel kurulu arasındaki dört yıllık döneme ilişkin hesap ve işlemlerinin denetimi sonucunda düzenlenen rapor, denetim kurulu raporu olarak genel kurula

sunulur. Söz konusu raporun kapsamı, denetim kurulunun seçildiği yılın 1 Ocak günü ile bir sonraki seçimin yapıldığı tarihten önceki yılın 31 Aralık günü arasındaki dört yıllık dönemdir. Raporunda, Tebliğin 10 uncu maddesinde yer alan denetim konularının incelenmiş olmasından dolayı kkat edilir.

Denetim kurulu hazırladığı denetim raporunu, yönetim kuruluna bir yazı ekinde sunar. Söz konusu rapor, diğer genel kurul belgeleriyle birlikte toplantıdan on beş gün önce ilgili esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşunun Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanındaki (ESBİS) sayfasından üyelerinin bilgisine sunulur ve kuruluşun merkezinde ayrıca incelemeye açık tutulur.

Bakanlık Talimatına İstinaden Birlik Denetim Kurulu Tarafından Odaların Denetlenmesi

Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında Bakanlık, ihbar veya şikâyet doğrultusunda ya da resen odaların hesap ve işlemlerinin, bağlı bulunan birliğin denetim kurulu tarafından incelenmesini isteyebilir. Birliklerin denetim kurulları, birliğe bağlı odaların hesap ve işlemlerini Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde Bakanlık adına inceler ve sonuçlarını konsolide ederek iki ay içerisinde Bakanlığa gönderir.

Anılan madde kapsamında yapılan denetimlerde; oda yönetim kurulu, oda genel sekreteri ve personeli tarafından mizan cetveli, defterler, muhasebe belgeleri ve talep edilen diğer bilgi ve belgeler gecikmeksizin birlik denetim kuruluna verilir ve gerekirse yerinde inceleme imkânı sağlanır.

Raporlara İlişkin Genel İlkeler

Aylık ve dört yıllık dönemlere ilişkin denetimler, denetim kurulu üyeleri tarafından müştereken veya konu itibariyle ve işbölümü içerisinde tek olarak yapılabilir. Ancak, denetim sonucunda düzenlenen raporlar, kurul olarak ve salt çoğunlukla karara bağlanır ve raporun tüm sayfaları denetim kurulu üyeleri tarafından imzalanır. Kararlara muhalif kalarak, muhalefet şerhi yazmak isteyen üyelerin şerhleri karara yazılır veya yazılı olarak verilen muhalefet şerhleri karara eklenir.

Denetim kurulu tarafından tanzim edilen raporlarda, incelemenin ait olduğu dönem veya tarih aralığı ile türü ve raporun düzenlenme tarihi belirtilir, ihtiyaç görülen istatistiki bilgilere yer verilir.

Raporlar, meslek kuruluşunun tüm işlem ve hesaplarını kapsayacak ve Tebliğde öngörülen hususları ihtiva edecek şekilde ayrıntılı bilgiler içerir. Raporlar sade, açık ve anlaşılır bir dille yazılır ve bu raporlarda mümkün olan en basit kavram ve terimler kullanılır, tereddüde neden olabilecek belirsiz ifadelerden kaçınılır. Raporlarda; gerçeğe aykırı, yanıltıcı, abartılı veya üyeler ve diğer kişiler nezdinde yanlış kanaat uyandırıcı ifadelerle yer verilemez.

Denetim kurulu, Tebliğde öngörülen hususlar dışında, gerekli gördüğü konuları da ilave olarak inceleyebilir ve bunların sonuçlarına raporlarda yer verir.

Tebliğin uygulanmasıyla ilgili tereddüt oluşması halinde, Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünün görüşü doğrultusunda hareket edilir. Tebliğ kapsamında düzenlenecek raporlarda Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve birer örneği ilişikte yer alan örnek denetim raporu formları kullanılır. Ayrıca, formlara <https://esnaf.ticaret.gov.tr/mevzuat/esnaf-ve-sanatkarlar-mevzuati/tebliğ> web

adresinden de ulaşılabilir.

Diğer taraftan Kanunun,

52 nci maddesinde, kuruluş amaçları dışında faaliyet gösteren veya bu Kanunda belirtilen asli görevlerini Bakanlığın uyarısına rağmen yerine getirmeyen esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının sorumlu organlarının görevlerine son verilmesine ve yerlerine yenilerinin seçilmesine Bakanlığın veya bu kuruluşların buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılığının istemi üzerine, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince karar verileceği,

59 uncu maddesinde ise, esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının yetkili organlarının üyeleri ve genel sekreterleri ile personelinin, görevlerini yerine getirirken görevleriyle ilgili suç teşkil eden fiil ve hareketlerinden ve özellikle bu kuruluşların paraları ile para hükmündeki evrak, senet ve diğer malları aleyhine, bilanço, kesin hesap, rapor, diğer her çeşit evrak ve defterleri üzerinde suç işledikleri takdirde, bu suçlardan dolayı, adli olarak kamu görevlileri gibi ceza göreceği,

hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla, esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşları denetim kurulları tarafından yapılacak denetimlerin anılan mevzuat hükümleri doğrultusunda yapılmasında gereken özenin gösterilmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, yazımızın tüm esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının (konfederasyon, federasyonlar, birlikler ve odalar) denetim kurullarına tebliğ edilmesi hususunda,

Bilgilerinizi ve gereği ile sonucundan bilgi verilmesini rica ederim.

e-imzalıdır

Necmettin ERKAN

Bakan a.

Genel Müdür

Ekler:

- 1- Yk-1 Oda yönetim kuruluna sunulacak denetim raporu taslağı
- 2- Yk-2 Birlik yönetim kuruluna sunulacak denetim raporu taslağı
- 3- Yk-3 Federasyon yönetim kuruluna sunulacak denetim raporu taslağı
- 4- Yk-4 Konfederasyon yönetim kuruluna sunulacak denetim raporu taslağı
- 5- Gk-1 Oda genel kurullarına sunulacak denetim raporu taslağı
- 6- Gk-2 Birlik genel kurullarına sunulacak rapor taslağı
- 7- Gk-3 Federasyon genel kurullarına sunulacak rapor taslağı
- 8- Konfederasyon genel kuruluna sunulacak rapor taslağı